

NOBEL FÉLMÁZSA KAVIÁRJA

s egyéb érdekességek
a Nobel-díjasok királyi vacsoráján

A svéd király tennismérkőzésre hívta meg Szent-Györgyi Albert feleségét

Stockholm, december 14.
(A Pesti Napló kiküldött munkatársának telefonjelentése.)

A *Nobel-dagen* a Nobel-napok társadalmi eseményé avatott tudományos és irodalmi előadások sorozata. A szellem embere, a tudós és az író szakettet, frakkot ölt, pezsgővel köszöntik fel a királyi hercegekkel társalog. Bárhol másutt ünnepelek a Nobel-díj kiosztását, ez a sok ragyogás, ez a sok elegáns dáma, a rengeteg pezsgő s a drága pompa megzavarná a harmóniát. A tudós visszavágyna a laboratórium és a hétköznap világába.

Stockholmban nem zavar a pompa. A ragyogás antipólusán, a társadalmi piramis alján, nincs nyomor. Egész Svédországban 17.000 munkanélkülit tartanak nyilván. A munkanélküliség napi 5 pengő. A hókaprónapidija 7 pengő és a külvárosokban sem látam rongyos embert. A városzéli munkáslakások magukon viselik az egészség, a biztos megélhetés és az életöröm bélyegét, itt bátran lehet ragyogó ünnepélyeket rendezni, nem rontja a csodálatos gobelinek, a nagyszerű serlegek öröme az ablakon beleselkedő nyomor.

A király szombaton este vendégül látta palotájában a Nobel-díjas tudósokat, az ország szocialista kormányát és a Nobel-díjas nemzetek követeit. Este hétkor feltáruztak a királyi palota kapui, hogy a múkinckekkel zsúfolt termek befogadják a szellem reprezentánsait. A ruhatárból a vörös szalónba vonult a vendégcsere, a Nobel-díjasok és a követei félkörbe állva várták a királyi család megérkezését.

Alig volt idő a pompás terem megtekintésére, a főszertartásmester botja máris kopogott, jelezvén az uralkodó érkezését. A cercele ajtó felől részén Maugras francia követ állt, mellette Roger Martin du Gard és a felesége. Ezután következett Matuska Péter stockholmi magyar követ oldalán Szent-Györgyi professzorral és a professzornéval. Mellettük a svájci követ a Karrer-házaspárral, az angol követ Haworthékkel, az amerikai követ Davidsonékkal.

A király beszélgetése a Szent-Györgyi-házaspárral

Az uralkodó mögött a trónörökös, majd rangsorban a királyi család tagjai vonultak fel. Az uralkodó odalépett a francia követhöz, aki bemutatatta Roger Martin du Gard-t. A király kezefogott a francia íróval, aki most az etikett szerint bemutatatta feleségét.

Két-három percig beszélgettek, majd Matuska

AZ ATHENAEUM KARÁCSONYA LÁNYOKNAK:

PALOTAI BORIS:

J u l i k a

Egy vidám, okos diáklány meghatározó és kacagtató élményei. Képekkel, diszkötésben 3.60 pengő

ARTHUR RANSOME:

Fecskék és Fruskák, a felfedezők

Egy angol vakáció izgalmas és derűs története. Képekkel, diszkötésben 4.80 pengő

LAGERLÖF ZELMA:

Csodálatos utazás

Nils Hogersson útja a vadludakkal Svédország fölött, a mondák és rejtelmek birodalmában. Képekkel, diszkötésben 4.80 pengő

Kaphatók minden könyvesboltban

magyar követ mutatta be Szent-Györgyi professzort. Az uralkodó feltűnő melegen rázta meg a magyar tudós kezét és így szólt angolul:

— Nagyon örülök, ön az első magyar, akit Nobel-díjasként üdvözölhetek.

A király ezután Magyarországról, Budapestről és Szegedről érdeklődött, majd Szent-Györgyi Albert mutatta be feleségét. A király néhány udvarias üdvözlő mondat után megjegyezte:

— Olvastam az itteni lapokban, asszonyom, hogy mennyire szeret tenniszezni. Nagyon örülök, ha egyszer játszhatnánk.

— Rendkívül nagy kitüntetés lenne számomra, felség — válaszolta Szent-Györgyiné.

A cercele itt most megakadt, mert a 80 éves uralkodó, aki lelkes sportember, hosszasan beszélgetett a Szent-Györgyi-házaspárral, majd barátságos mosoly után lépett tovább.

A cercele után a társaság a Fehér Tenger terembe vonult, ahol a hosszú, 110 személyre terített asztal mögött 54 királyi lakáj állt szobor-mereven. Szent-Györgyi Albertné Károly herceg, az uralkodó öccse karján lépett be a terembe, amelynek falait talán a világ legszebb gobelinjei díszítik. A király jobbán Ingeborg hercegnő, balján Sybilla hercegnő ült. Ingeborg hercegnő mellett Károly herceg, Szent-Györgyiné, a francia követ, a baloldalon Madame Roger Martin du Gard és a trónörökös ült.

A főszertartásmester kopogott botjával és a vacsora megkezdődött.

A nagy vacsora

Az első fogásnak érdekes története van. A lakájok hatalmas ezüsttálakban orosz kaviárt hoztak be. Alfred Nobel úgy intézkedett végrendeletében, hogy a Nobel-díjasok tiszteletére rendezett királyi vacsorán mindig legyen kaviár, ezt a Nobel-alapítvány küldi. Így ezután a díkiostást követő királyi vacsorák előtt mindig fél-máza kaviár érkezik a palotába. A többi fogásokat, amelyek elmondására szakácsművészeti diplomára volna szükség, a királyi konyha szolgáltatja, a teritékek előtt álló tizenkét különféle kristálypohár tartalmát pedig a királyi pince.

A vacsora alatt nem hangzott el felköszöntő. Károly herceg ezredének zenekara szolgáltatta a muzsikát, svéd zeneszerzők műveit. A király és a Bernadotte-ház tagjai szomszédjaiknak a falakat díszítő gobelineket magyarázták. A vacsora után, amelyen a magasrangú svéd katonatisztek, a svéd arisztokrácia tagjai s az eidemi éresek vezetésével a főpapság tagjai is ott voltak, a társaság átvonult a dohányzóba s körsetára indult a palota termeiben.

A dohányzóban kisebb csoportokban folyt a társalgás. Vilmos herceg, a király második fia, aki Svédország egyik legkiválóbb lírikusa, azt magyarázta, hogy a díkiostó ünnepség nem elég megrázó, mert a svéd szónokok túlsokáig beszélnek. »Irok majd egy cikket valamelyik lapba — mondotta a herceg — s indítványozom, hogy egy szónoklat se tartson tovább öt percnél.«

Sybilla hercegnő, a király legidősebb unokájának felesége Szent-Györgyi professzorral beszélgetett.

Közel járt már a tíz órához, amikor a főszertartásmester kopogott s jelezte az uralkodó távozását. Ekkor a vendégek is levonultak a ruhatárba s már kabát-kalappal álltak, amikor a lépcsőn a trónörökös sietett le, hogy valóságga az előszobában még egyszer kezet szorítson vendégeivel.

Szent-Györgyi átvette a Nobel-diplomát

Vasárnap délelőtt Szent-Györgyi professzor megkapta a Nobel diplomát és a nagy érmet, amelyet a pénteki kiosztás után hagyományos szokás szerint a stockholmi diákok kértek el és állítottak ki. A diplomában volt különben az az egyszerű svédnyelvű utalvány, amelynek ellenében a professzor szombaton megkapta a 158.463 svéd koronáról szóló csekket. Az arany ötvözetű, szattján kötésű fadiploma fedelén arany betűkkel: A. V. S. G. A felső lapon kézzel festve kék mezőben páros emblémakon Budapest, Cambridge, Vroningen, Leiden és Szeged egyetemi városok, ahol a professzor dolgozott. Ez alatt kezdődik a hivatalos szöveg svéd nyelven:

»A királyi Karolina orvostudományi intézet Alfred Nobel 1895 november 27-én kelt végrendelete értelmében a díjat az orvostudomány és a fiziológia terén végzett fontos kutatásaiért Albert von Szent-Györgyinek adja.«

A gyönyörű diploma hátsólapján Aesculap botja a kígyóval.

A tenyéryni nagyságú súlyos Nobel-aranyérem egyik oldalán Alfred Nobel domborművű képmása, másik oldalán köröskörül a latin jelszó: »Inventas vitam, iuvat excoluisse per artes«, lent pedig a magyar tudós neve.

A professzornak alig volt ideje a diplomát jobban megnézni, máris megindult a látogatósora. Szent-Györgyi Albert most a legnépszerűbb ember Svédországban. A lapok elragadtatással

„Minél többet nyújtani és ezt a többet is lehetőleg fokozni a reálisan olcsó árakon kívül a minőségbeli értékek propagatív erejével.“

A kristófféri Szénásy Gyula cég

ezen üzleti jelmondatának igazolását szolgálja az utóbb e lapban közölt olcsó áruajánlatokon kívül egy sereg más cikk is, úgymint: fekete és sötétkék tónom gyapjúszövet ruhára, kabátokra, gazdag színsorozatú széles ruhabársonyok, az átlagmintázatoktól merőben eltérő francia tisztaselyem Crepe de Chine-ek, magasrendű férfiöltöny-szövetek, fehéreműanyagok stb.

A korlátolt mennyiségre való tekintettel minták ezekből a cikkek közül sajnálatunkra nem küldhetők. A többi cikkből a vidékre — szívesen.

Írnak a pénteki banketten mondott beszédéről, előadásáról, lebilincselő egyéniségéről. Népszerűségére jellemző, hogy a hétfő esti Lucia-ünnepnek díszvendégeként hívták meg. Ő fogja megkoronázni az ezévi Luciát, a fény és a boldogság szimbólikus reprezentánsát. December 13. a legrövidebb és legsötétebb nap, de utána már kezd visszatérni a fény, hiszen már egyre hosszabbodik a nappal. Ebből az alkalomból minden évben új Luciát választanak, aranyzókát hajú, égszínkék szemű jellegzetes svéd szépséget, aki fején a galykoronával és a benne égő öt gyertyával körüljár a városban. Hétfőn éjjel feltizenegyor van a Lucia koronázás, amelyet az idén Szent-Györgyi professzor végz.

Pálóczy Horváth György

Két térti három-három házassága

(Saját tudósítónktól.) Két érdekes bigámia foglalkoztatta kedden bíróságainkat. Az egyik ügyet a törvényszék Márton-tanácsa tárgyalta. Itt Domejo Ernő olasz származású, többszörösen büntetett előéletű vil-larszerelő volt a vádlott, aki tíz év lefogaása alatt háromszor is megnősült, anélkül, hogy egyszer is törvényesen elvált volna valamelyik feleségétől. Domejo azzal védekezett, hogy valahányszor kijött a börtönből, sehogy sem tudott elhelyezkedni, ezért asszonyt keresett, aki gondját viseli. A törvényszék Domejót nem jogerősen 7 hónapi börtönrre ítélte.

A másik ugyancsak kétféle házassági bűnper vádlottja, László Pál hetvenéves gazdálkodó a tábla Kecskés-tanácsa előtt szerepelt. A vádirat szerint László negyven évvel ezelőtt kötött először házasságot, majd elhatározta, hogy kivándorol Amerikába, de a rokonok tudomása szerint másodszer is megnősült, sőt kinn Amerikában harmadszor is házasságot kötött. Nemrégiben a megöregedett »amerikas« kispapja hazajött Magyarországra s ekkor egyik rokona feljelentette bigámia miatt.

László Pál a kecskeméti törvényszéken meglepő védekezést terjesztett elő. Azt állította, hogy sohasem járt kinn Amerikában, ellenben éveket töltött Afrikában és Indiában s így amerikai házasságának híre nem egyéb pusztá kitalálásnál. Ebben az ügyben a törvényszék diplomáciai úton megkerestette az illetékes amerikai hatóságokat, ahonnan az az értesítés jött, hogy László Amerikában élt, de más néven és ott valóban házasságot is kötött. A rokonok is felmutattak több levelet a tárgyaláson, ezeket László Amerikából írta nekik.

Ezen az alapon a kecskeméti törvényszék László Pált kétheti fogházra ítélte, mert figyelembe vette a nagyszámú enyhítő körülményeket is. A tábla Kecskés-tanácsa azonban a büntetés mértékét 2 hónapi fogházra súlyosbította. Az ítélet még nem jogerős.

Karácsonyra harisnyja

a legcélsezerőbb ajándék. — Néhány ár izelítőképen:

Bemberg-harisnyja hárszálvékony..... P 2.60

Tisztaselyem harisnyja kis hibával... P 3.90

Tisztaselyem harisnyja 2-ágú..... P 4.90

Hernyóselyem harisnyja hártya-
vékony..... P 5.50

Nagy választék eredeti svájci női reformnacrágokban, férfipulloverek, mellények, gyapjú- és cérnaharisnyák és zoknikban, a legolcsóbb árban

Karácsonyi csomagolás **SALGÓ** szaküzlet 2 IV., Kristóf tér 2